

PROJEKT

Rozporządzenie Ministerstwa Środowiska

w sprawie poprawy charakterystyki energetycznej budynków w związku z renowacją i przebudową budynków w celu ich przekształcenia w budynki bezemisyjne

Zgodnie z decyzją Ministerstwa Środowiska, na podstawie art. 37 ust. 4 oraz art. 61 ust. 4 ustawy o budownictwie (751/2023), w brzmieniu art. 61 ust. 4 ustawy 897/2024, ustanawia się, co następuje:

§ 1

Zakres stosowania

Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do projektowania i budowy budynków składających się z konstrukcji z dachem i ścianami, w których wykorzystuje się energię do utrzymania środowiska wewnętrznego, gdy takie budynki są poddawane renowacji lub przebudowie lub gdy ich zamierzone przeznaczenie ulega zmianie.

§ 2

Planowanie poprawy efektywności energetycznej

Obliczanie energii, wybór narzędzi obliczeniowych i przedstawianie wyników w związku z renowacją lub przebudową budynków lub zmianą sposobu ich użytkowania reguluje rozporządzenie Ministerstwa Środowiska w sprawie charakterystyki energetycznej nowych budynków bezemisyjnych (xx/rr).

Jeżeli zamierzone przeznaczenie budynku pozostaje niezmienione, można pominąć obliczanie temperatury pokojowej w okresie letnim, o ile można w inny sposób stwierdzić, że w wyniku renowacji lub przebudowy nie ulegnie pogorszeniu charakterystyka budynku.

Strona realizująca prace renowacyjne lub prowadzące do przebudowy budynku przedstawia, w związku z projektem wymaganym do uzyskania pozwolenia na budowę, środki służące poprawie charakterystyki energetycznej budynku według elementów budynku lub systemów bądź w skali całego budynku, na podstawie zakresu prac oraz metody wybranej przez wspomnianą stronę.

W przypadku poprawy właściwości budynku zgodnie z jego zamierzonym przeznaczeniem zużycie energii w budynku może wzrosnąć o obliczoną ilość wynikającą z poprawy właściwości.

§ 3

Zasady obliczania

Częściowe lub całkowite pominięcie środków służących poprawie charakterystyki energetycznej budynku w odniesieniu do elementów budynku lub systemów technicznych można zrekompensować poprzez wdrożenie pozostałych środków w stopniu wykraczającym poza wymagania.

Energia ze źródeł odnawialnych wytwarzana we własnym zakresie i zużywana wspólnie przez kilka sąsiednich budynków może być rozliczana proporcjonalnie do zużycia w takim zakresie, w jakim jest wykorzystywana w budynkach uczestniczących w wytwarzaniu energii.

Główny system grzewczy budynku powinien być zaprojektowany tak, aby zapewniał co najmniej obliczoną pełną moc grzewczą i wymagany poziom temperatury.

Środki pozwalające uniknąć przegrzewania w okresie letnim można uwzględnić przy planowaniu poprawy charakterystyki energetycznej budynku.

§ 4

Wymagania dotyczące poszczególnych elementów budynku

W przypadku gdy projektowanie i realizacja działań mających na celu poprawę charakterystyki energetycznej budynku odbywa się w odniesieniu do poszczególnych elementów budynku, należy przestrzegać następujących wymagań:

1) Ściana zewnętrzna: Pierwotna wartość współczynnika $U \times 0,45$, jednak nie więcej niż $0,17 \text{ W}/(\text{m}^2 \text{ K})$. W przypadku zmiany zamierzonego przeznaczenia budynku: pierwotna wartość współczynnika $U \times 0,45$, jednak nie mniej niż $0,54 \text{ W}/(\text{m}^2 \text{ K})$.

2) Konstrukcja dachowa: Pierwotna wartość współczynnika $U \times 0,45$, jednak nie więcej niż $0,09 \text{ W}/(\text{m}^2 \text{ K})$. W przypadku zmiany zamierzonego przeznaczenia budynku: pierwotna wartość współczynnika $U \times 0,45$, jednak nie mniej niż $0,54 \text{ W}/(\text{m}^2 \text{ K})$.

3) Konstrukcja parteru: Pierwotna wartość współczynnika $U \times 0,45$, jednak nie więcej niż $0,17 \text{ W}/(\text{m}^2 \text{ K})$. W przypadku zmiany zamierzonego przeznaczenia budynku: pierwotna wartość współczynnika $U \times 0,45$, jednak nie mniej niż $0,35 \text{ W}/(\text{m}^2 \text{ K})$.

4) Nowe okna i zamknięte drzwi zewnętrzne: Wartość współczynnika U musi wynosić co najmniej $0,8 \text{ W}/(\text{m}^2 \text{ K})$. Drzwi zewnętrzne z przeszkleniami: Wartość współczynnika U musi wynosić co najmniej $1,0 \text{ W}/(\text{m}^2 \text{ K})$. W przypadku naprawy starych okien i drzwi zewnętrznych należy w miarę możliwości poprawić izolację termiczną.

§ 5

Wymagania dotyczące systemów technicznych

W przypadku renowacji, modernizacji lub wymiany systemów technicznych budynku należy przestrzegać następujących wymagań:

1) Roczna efektywność odzysku ciepła w wentylacji mechanicznej budynku wynosi co najmniej 55 procent.

2) Właściwa moc wentylatora mechanicznego systemu nawiewania i wywiewania powietrza nie przekracza $1,8 \text{ kW}/(\text{m}^3/\text{s})$.

3) Właściwa moc wentylatora mechanicznego systemu wywiewania powietrza nie przekracza $0,9 \text{ kW}/(\text{m}^3/\text{s})$.

4) Właściwa moc wentylatora systemu klimatyzacji nie przekracza $1,8 \text{ kW}/(\text{m}^3/\text{s})$.

5) Wydajność systemów grzewczych należy poprawić w zakresie części wymienianych w związku z wymianą urządzeń i instalacji. Po wymianie stosunek efektywności głównego systemu wytwarzania ciepła w budynku do efektywności głównego systemu dystrybucji ciepła w pomieszczeniach wynosi co najmniej 0,8. Stosunek ten oblicza się jako iloraz rocznej efektywności głównego systemu wytwarzania ciepła i głównego systemu dystrybucji ciepła w pomieszczeniach. Roczna efektywność głównego systemu wytwarzania ciepła lub głównego systemu dystrybucji ciepła wynosi co najmniej 0,73. Jeśli główny system wytwarzania ciepła, który ma zostać wymieniony, stanowi pompa ciepła, stosunek wartości SCOP_{cold} pompy ciepła do rocznej efektywności głównego systemu dystrybucji ciepła w pomieszczeniach

wynosi co najmniej 2,4. Stosunek ten oblicza się jako iloraz wartości $SCOP_{cold}$ pompy ciepła oraz rocznej efektywności głównego systemu dystrybucji ciepła w pomieszczeniach. Jednostkowe zużycie energii elektrycznej przez urządzenia pomocnicze w ramach głównego systemu dystrybucji ciepła w pomieszczeniach, który ma zostać wymieniony, nie może przekraczać 2,5 kWh na metr kwadratowy powierzchni referencyjnej (na metr kwadratowy ogrzewanej powierzchni użytkowej).

6) Przepisy dotyczące nowego budownictwa stosuje się do wymiany systemów wodociągowych i/lub kanalizacyjnych, jeśli jest to wykonalne pod względem technicznym, funkcjonalnym i ekonomicznym.

§ 6

Wentylacja, ochrona przed mrozem i izolacja

W przypadku zastosowania dodatkowej izolacji w konstrukcji dachowej należy zapewnić odpowiednią wentylację przestrzeni poddachowej.

W przypadku zastosowania dodatkowej izolacji w konstrukcji parteru należy również zapewnić odpowiednią izolację przeciwmrozową oraz wentylację ewentualnej przestrzeni podpodłogowej.

W przypadku wymiany systemów cyrkulacji cieczy lub zainstalowania nowych systemów należy przeprowadzić ich izolację co najmniej do poziomu zapewniającego opłacalność.

W przypadku wymiany systemów wentylacji i klimatyzacji w budynku lub instalacji nowych systemów należy przeprowadzić ich izolację co najmniej do poziomu zapewniającego opłacalność i powinny być one zrównoważone. W przypadku wymiany nowego systemu wentylacji i klimatyzacji w budynku kategorii użytkowej 2 lub instalacji nowego systemu należy przeprowadzić jego izolację co najmniej do poziomu zapewniającego opłacalność, mającego zastosowanie do izolacji chłodzonego powietrza nawiewanego.

W przypadku wymiany instalacji ciepłej wody użytkowej i kotłów grzewczych lub zainstalowania nowych systemów należy przeprowadzić ich izolację co najmniej do poziomu zapewniającego opłacalność.

§ 7

Wymagania dotyczące wartości współczynnika E według kategorii budynku

W przypadku gdy planowanie i realizacja działań mających na celu poprawę charakterystyki energetycznej budynku odbywają się poprzez obniżenie obliczonej wartości referencyjnej charakterystyki energetycznej opartej na standardowym użytkowaniu budynku (wartość współczynnika E, kWh_E/(m² a)), wartość współczynnika E właściwą dla danej kategorii budynku oblicza się stosując następujące wzory:

1) Domy wolnostojące, szeregowe i bliźniacze: wymagana wartość współczynnika E ≤ 0,8 x obliczona wartość współczynnika E;

2) Budynki mieszkalne wielorodzinne: wymagana wartość współczynnika E ≤ 0,85 x obliczona wartość współczynnika E;

3) Budynki biurowe: wymagana wartość współczynnika E ≤ 0,75 x obliczona wartość współczynnika E;

4) Budynki oświatowe: wymagana wartość współczynnika E ≤ 0,8 x obliczona wartość współczynnika E;

5) Ośrodki opieki dziennej: wymagana wartość współczynnika E ≤ 0,8 x obliczona wartość współczynnika E;

6) Budynki komercyjne: wymagana wartość współczynnika $E \leq 0,7 \times$ obliczona wartość współczynnika E;

7) Budynki mieszkalne: wymagana wartość współczynnika $E \leq 0,7 \times$ obliczona wartość współczynnika E;

8) Hale sportowe inne niż lodowiska lub baseny: wymagana wartość współczynnika $E \leq 0,8 \times$ obliczona wartość współczynnika E;

9) Szpitale: wymagana wartość współczynnika $E \leq 0,8 \times$ obliczona wartość współczynnika E.

Wymagany poziom wartości współczynnika E nie może być wyższy niż w przypadku nowego budynku bezemisyjnego.

Na wszystkich etapach obliczeń należy stosować te same zasady obliczeniowe i współczynniki energii, co w przypadku nowego budynku bezemisyjnego.

Obliczoną wartość współczynnika E oblicza się przy użyciu pierwotnych wartości projektowych budynku lub wartości projektowych mających zastosowanie do najnowszej zmiany przeznaczenia. W przypadku planowanej zmiany przeznaczenia należy zastosować wartości projektowe odpowiadające zamierzonemu nowemu przeznaczeniu.

§ 8

Alternatywne metody poprawy charakterystyki energetycznej

Strona realizująca projekt budowlany wybiera jedną z następujących możliwości poprawy charakterystyki energetycznej elementów budynku lub budynku jako całości:

1) Budynek spełnia wymagania dotyczące poszczególnych elementów określonych w § 4, odnoszące się zarówno do elementów budynku przeznaczonych do renowacji, modernizacji lub wymiany, jak i do nowych elementów budynku;

2) Obliczona wartość referencyjna charakterystyki energetycznej budynku nie przekracza wymagań określonych w § 7.

Wymagania określone w § 5 mają zastosowanie do renowacji, modernizacji i wymiany systemów technicznych budynku, niezależnie od tego, którą z możliwości, o których mowa w ust. 1, wybrano w odniesieniu do danego elementu budynku lub samego budynku.

§ 9

Poprawa charakterystyki energetycznej dzięki łącznemu efektowi wielu renowacji

Planując renowacje, które dzięki swojemu łącznemu efektowi poprawiają charakterystykę energetyczną budynku, strona realizująca projekt budowlany przedstawia ogólny wpływ środków mających na celu poprawę charakterystyki energetycznej oraz przedkłada odpowiedni plan organowi nadzoru budowlanego.

Jeśli dla budynku sporządzono paszport renowacji, może on służyć jako plan i można stosować się do niego również w przypadku renowacji realizowanych etapami.

Jeśli właściciel budynku poprawia charakterystykę energetyczną budynku w związku z planowaną konserwacją, naprawą lub utrzymaniem, które nie wymagają pozwolenia, wpływ takich środków można wziąć pod uwagę przy ubieganiu się o pozwolenie na budowę dla projektu realizowanego w późniejszym terminie.

§ 10

Przegrody zewnętrzne budynku i systemy techniczne

W ramach środków służących poprawie charakterystyki energetycznej przegród zewnętrznych budynku strona realizująca projekt budowlany ma obowiązek zapewnić, aby przegrody zewnętrzne budynku, a także połączenia między oknami i drzwiami zewnętrznymi a otaczającymi je konstrukcjami, były uszczelnione w taki sposób, aby warstwy izolacji termicznej były chronione przed działaniem prądów powietrza, które mogłyby osłabić ich skuteczność.

Podczas planowania i realizacji remontu lub wymiany przegród zewnętrznych budynku oraz systemów technicznych należy dobrać środki w taki sposób, aby zapewnić odpowiednie właściwości termiczne, akustyczne, wilgotnościowe i przeciwpożarowe konstrukcji.

§ 11

Wentylacja

Projektowanie systemów wentylacji musi być zgodne z rozporządzeniem Ministerstwa Środowiska w sprawie klimatu wewnętrznego i wentylacji w nowych budynkach (nr 1009/2017).

W razie potrzeby strona realizująca projekt budowlany określa w planach dotyczących środków służących poprawie charakterystyki energetycznej, w jaki sposób zapewni prawidłowe działanie systemu wentylacji oraz odpowiednie doprowadzenie powietrza dolutowego w przypadku budynku wyposażonego w mechaniczną wentylację wyciągową lub wentylację grawitacyjną.

W przypadku poprawy charakterystyki energetycznej budynku poprzez zainstalowanie indywidualnych dla poszczególnych mieszkań mechanicznych systemów nawiewno-wywiewnych wyposażonych w odzysk ciepła, należy je zaprojektować i wykonać w taki sposób, aby doprowadzanie lub odprowadzanie powietrza przez ścianę zewnętrzną nie stwarzało zagrożenia dla zdrowia mieszkańców innych mieszkań. We wszystkich pozostałych przypadkach zastosowanie ma § 10 niniejszego rozporządzenia.

§ 12

Zapewnienie działania systemów technicznych

Po zastosowaniu dodatkowej izolacji termicznej na przegrodach zewnętrznych budynku lub ich znacznej części, poprawie szczelności, wymianie okien lub poprawie ich charakterystyki energetycznej, a także po wymianie lub modernizacji systemu grzewczego lub podjęciu działań mających na celu poprawę wentylacji, strona realizująca projekt budowlany ma obowiązek w sposób weryfikowalny zapewnić prawidłowe i energooszczędne działanie systemów ogrzewania i wentylacji oraz, w niezbędnym zakresie, przeprowadzić bilansowanie i regulację instalacji technicznych budynku.

Potwierdzenie wykonania działań przedstawia się urzędowi nadzoru budowlanego podczas odbioru końcowego prac, których dotyczyło pozwolenie. Osoba odpowiedzialna za etap budowy sporządza adnotację w protokole odbioru robót budowlanych.

§ 13

Wykazanie poprawy charakterystyki energetycznej

W przypadku okien, drzwi zewnętrznych i części przegród zewnętrznych budynku poprawę charakterystyki energetycznej można wykazać za pomocą współczynnika przenikania ciepła równego współczynnikowi określonego w § 4 lub od niego wyższego. W przypadku

systemów technicznych poprawę charakterystyki energetycznej można wykazać poprzez realizację, która spełnia lub przekracza wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej określone w § 5.

W ramach planu uwzględniającego łączny wpływ działań związanych z przebudową należy wykazać, że całość środków służących poprawie charakterystyki energetycznej, przeprowadzonych w związku z przebudową i renowacją, poprawia charakterystykę energetyczną budynku przy standardowym użytkowaniu co najmniej do poziomu wymaganego w § 7.

Jeżeli strona realizująca projekt budowlany chce, aby uwzględniono środki, które wcześniej wdrożyła na podstawie § 9, a które poprawiają charakterystykę energetyczną budynku przy standardowym użytkowaniu i nie wymagają pozwolenia, przy składaniu wniosku o pozwolenie na budowę należy przedłożyć organowi nadzoru budowlanego niezbędną dokumentację.

§ 14

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie w dniu [dzień] [miesiąc] 2026 r.

Helsinki xx xx 20xx r.

Minister... Imię i nazwisko

Funkcja Imię i nazwisko